

Wet zorg en dwang

Workshop Verzet

NVO-NIP i.s.m. Vilans

Voorstellen:

- Frederik Jan Bruijtel, 1957
- GZ-psycholoog
- Sinds 1994 werkzaam in de ouderenzorg, m.n. P.G.
- Sinds 2007 werkzaam bij ZorgSpectrum, het laatste jaar als interventiepsycholoog
- Docent, supervisor en werkbegeleider o.a. bij de P.g.D.expertise
- Algemeen bestuurslid Sectie ouderenpsychologie. N.I.P.
- Lid NIP Wzd-taskforce

Wat is onvrijwillige zorg?

Zorg waartegen cliënt(vertegenwoordiger)
zich verzet

(maar denk ook aan: ...)

Drie vormen van vrijwillige zorg

- Inzet psychofarmaca buiten de richtlijn.
- Beperking van de bewegingsvrijheid
- Insluiting

Deze drie vormen van zorg zijn ook altijd onderhevig aan het stappenplan.

Fases van invloed Wzd

- **Het aanbieden van alle zorg aan cliënten:**
 - Passend bij de individu
 - Zo min mogelijk nadeel
 - Vrijwillig, tenzij
- **Tijdens zorg: aandacht voor verzet en dus onvrijwillige zorg**
 - Verandering in zorgaanbod
 - Verandering in functioneren, beleving
- **Bij onvrijwillige zorg: het volgen het stappenplan**
 - Geconstateerde onvrijwillig zorg
 - Altijd streven naar afbouw

Wzd: Verzet

Instemming:

- Niet ter zake wilsbekwaam
- Wettelijke vertegenwoordiger: instemming zorgplan
- Acceptatie zorg door cliënt

Verzet:

- "Nee" van cliënt
- Geen laatste woord voor de wettelijke vertegenwoordiger
- Verzet is, een door de Wzd, gelegitimeerde wilsuiting
- Onafhankelijk van status wilsbekwaamheid

Verzet: definitie

- Geen, in de Wzd

Memorie van toelichting (31996, nr. 3)

- Recht op vrijheid en eerbiediging van het privéleven
- Alleen zorg die men wenst
- Niet juiste machtsuitoefening in een afhankelijkheidsrelatie
- Zorg als niet juist ervaren of het belet worden
- **Verzet: zorgverlener “weet” dat de cliënt niet langer instemt**

Verzet: definitie

- Verzet: zorgverlener “weet” dat de cliënt niet langer instemt

Verzet, beschrijven naar:

- Aard
- Richting
- Achtergrond

Verplichting

De professionele zorgverlener dient te weten dat cliënt zich verzet, op basis:

- Gedrag
- Aandoening, functioneren
- Persoonlijkheid, coping
- Levensloop, cultuur, identiteit

De wetgever weet het niet.

De professionele zorgverlener dient, bij toetsing, de wetgever te overtuigen dat hij dit wel weet, of geprobeerd heeft te weten.

Wat is verzet?

Mindmap

Gedrag interpreteren

Niveaus neurocognitief functioneren:

1. Reflexmatig
2. Associatief

3. Formeel kennen
4. Abstraheren

Gedrag interpreteren: Doel

Niveaus neurocognitief functioneren:

1. Reflexmatig: verder letsel/schade voorkomen
 2. Associatief: letsel voorzien, kenmerken omgeving
-
3. Formeel kennen: op basis van geleerde weten wat veilig is. Vermijden van het onbekende
 4. Abstraheren: Los van de werkelijkheid maken van een voorstelling: plannen, afwegen, conclusie, overtuiging

Gedrag interpreteren: Psychologisch mechanisme

Niveaus neurocognitief functioneren:

1. Reflexmatig: Pijn
2. Associatief: Angst, sfeer

3. Formeel kennen: Geheugen, Locus of Control
4. Abstraheren: Wel overwogen handelen, Uitvoerende functies, Wilsbekwaamheid

Gedrag interpreteren: filosofisch

Niveaus neurocognitief functioneren:

1. Reflexmatig: Zijn of Niet-zijn
2. Associatief: Veiligheid, Wel-zijn

3. Formeel kennen: Zelf-zijn, Identiteit
4. Abstraheren: Willen-zijn, Zelf-realisatie, Geloof, Overtuiging

Gedrag interpreteren

Verzet:

- Tegen vorm?
- Tegen inhoud? Tegen doel?
- Tegen de verandering?

Acceptatie:

- Gewenning?
- Uitdoving?
- Bevriezing (dissociatie)?

Verzet: signaleren en herkennen

Wat is nodig?

Mindmap

Verzet: signaleren en herkennen

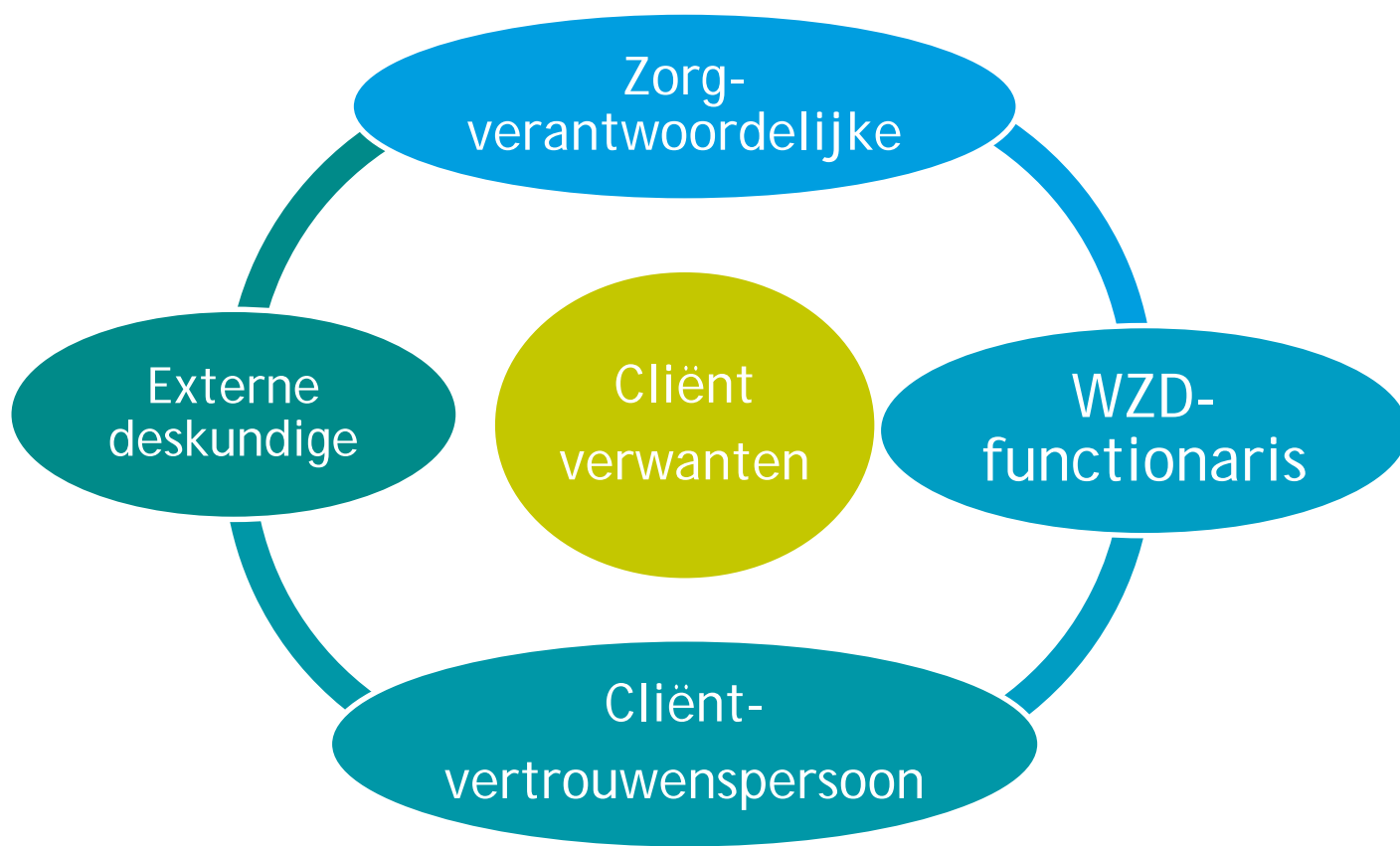
Vragen:

- Wil iemand verzorgd worden? (doorvragen)
- Werkt de cliënt voldoende mee voor goede zorg?
- Heeft de cliënt voldoende inzicht?
- Schaalvraag: hoe aangenaam is de zorg?
- Is de kwaliteit van het contact/interactie hetzelfde als in andere situatie?

Laat iemand mee kijken.

En *niet*: Lukt het nog goede zorg te leveren?

Rollen in de WZD

Kernboodschap:

- Verzet is altijd een legitieme wilsuiting
- De wet staat of valt met het signaleren en herkennen van verzet
- Waarneembaar verzet verdwijnt altijd
- Grote verantwoordelijkheid professionele zorgverlener
- Werk aan de randvoorwaarden
- De maatschappij heeft, met de Wzd, gekozen voor goede zorg, houdt haar daaraan

Voor meer informatie

De goodie-bag die ieder mee krijgt, en voor actuele info over de WZD:

- www.dwangindezorg.nl
- www.vilans.nl
- www.zorgvoorbeter.nl

Daar vindt je o.a. meer informatie over:

- Stappenplan Wet zorg en dwang
- De Alternatievenbundel (85 alternatieven voor meer vrijheid in de zorg)
- Strokenspel
- Verhalenbundel 'Een pil tegen roepen'.

Dank voor uw aandacht!

Vervolg van het programma

14:00 uur: Start eerste workshopronde

14:45 uur: Pauze en informatiemarkt

15:15 uur: Start tweede workshopronde

16:10 uur: Start derde workshopronde

Workshop	Organisatie	Zaal
1) Stappenplan	Vilans	
2) Verzet	Vilans	
3) Onvrijwillige zorg	Vilans	
4) Zorginhoudelijke, juridische en medische expertise bij opname in een Wzd accommodatie	CIZ	
5) Vertegenwoordiging cliënt	Raad op Maat	
6) Onvrijwillige zorg thuis	Significant	
7) Pilots	Significant	